

На основу члана 27 Статута Савеза слободних синдиката Србије Скупштина Савеза слободних синдиката Србије, на седници одржаној дана 23.09.2026. године, донела је

СТАТУТ САВЕЗА СЛОБОДНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

(пречишћен текст)

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Предмет Статута

Овим статутом уређују се: назив и седиште Савеза слободних синдиката Србије, његови циљеви и начела деловања, знак и друга обележја, чланство, унутрашња организација и облици организовања, органи, начин њиховог избора, опозива и одлучивања, овлашћења органа, поступак доношења и измене општих аката, начин финансирања, стицање, коришћење и располагање имовином, престанак рада и поступање са имовином у случају престанка рада, као и друга питања од значаја за рад Синдиката.

Члан 2.

Појам и правни положај

Савез слободних синдиката Србије (у даљем тексту: Синдикат) јесте самостална, независна, добровољна и интересна организација запослених, основана ради заштите, остваривања и унапређења права и интереса својих чланова, њиховог материјалног, социјалног, професионалног и друштвеног положаја.

Синдикат се конституише за запослене у гранама и делатностима, за територију Републике Србије.

У свом раду Синдикат полази од Устава Републике Србије, закона, потврђених међународних уговора, посебно конвенција Међународне организације рада број 87. и 98, колективних уговора и општеприхваћених правила синдикалног покрета.

Члан 3.

Назив и седиште

Назив Синдиката гласи: Савез слободних синдиката Србије.

Седиште Синдиката је у Београду, улица Двадесетпрве дивизије број 1а.

Синдикат у правном промету и у јавности наступа искључиво под својим називом и обележјима утврђеним овим статутом.

Члан 4.

Самосталност и однос према другим организацијама

Синдикат је независан од државних органа, послодаваца, политичких странака, верских заједница, удружења послодаваца и других синдикалних организација и централа.

Синдикат није део, члан, огранак, подружница нити организациони облик било које друге синдикалне централе, савеза, већа или федерације, нити органи, тела, стручне службе и функционери друге синдикалне организације имају било каква овлашћења, надлежности или улогу у унутрашњој организацији, одлучивању, избору органа и раду Синдиката.

Синдикат не користи назив, скраћени назив, знак, боје ни друга обележја друге синдикалне организације, нити се у јавности и у односу на запослене, послодавце и државне органе представља као део њене структуре.

Сарадња, удруживање и заједничко деловање са другим синдикатима, у земљи и иностранству, остварују се искључиво на основу писаног споразума који потврђује Републички одбор, при чему такав споразум не може садржати одредбе којима се органима друге организације преносе овлашћења из надлежности органа Синдиката утврђених овим статутом.

Члан 5.

Својство правног лица и заступање

Синдикат има својство правног лица, које је стекао уписом у Регистар синдиката који води министарство надлежно за рад.

Синдикат представља и заступа председник Републичког одбора, самостално и без ограничења, у складу са законом, овим статутом и одлукама органа Синдиката.

У случају спречености, одсутности или дуже болести председника, Синдикат представља и заступа потпредседник, на основу одлуке Председништва.

Синдикалне организације и виши облици организовања могу стећи својство правног лица уписом у одговарајући регистар, у складу са законом и уз претходну сагласност Републичког одбора.

Члан 6.

Знак и визуелни идентитет

Званични знак (грб) Синдиката јесте трибалски грб: на штиту рубин-црвене (краљевско црвене) боје приказана је стилизована глава вепра, у хералдички десном профилу, са стрелом положеном хоризонтално у устима, изведена у трибалском (палеобалканском) стилском изразу, са стилизованом кљовом и гривом.

Основна боја подлоге јесте рубин-црвена (краљевско црвена), а фигура вепра је тамноплаве боје, са белом стрелом положеном у устима.

Синдикат има заставу и амблем, који се заснивају на знаку из става 1. овог члана.

Члан 7.

Печат и штамбиљ

Синдикат има печат округлог облика, пречника 32 мм, на коме је по ободу исписан текст: САВЕЗ СЛОБОДНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ, а у средини је знак Синдиката.

Синдикат има штамбиљ правоугаоног облика који садржи назив, седиште, место за број и датум.

Одлуку о броју печата, начину њихове употребе, чувања и уништавања доноси Председништво Републичког одбора.

Члан 8.

Циљеви и задаци

Циљеви и задаци Синдиката су нарочито:

- заштита и унапређење права и интереса чланова из рада и по основу рада;
- колективно преговарање и закључивање колективних уговора и праћење њихове примене;
- учешће у социјалном дијалогу и у раду социјално-економских савета и других тела;

- учешће у јавним расправама поводом доношења закона и других прописа од значаја за економски и социјални положај запослених;
- заштита права у области безбедности и здравља на раду и заштите животне и радне средине;
- пружање бесплатне правне помоћи члановима и заступање пред послодавцима, судским и другим државним органима;
- организовање и вођење штрајка и других облика синдикалне борбе, у складу са законом;
- образовање и оспособљавање чланова за синдикални рад;
- развијање солидарности и остваривање права на помоћ из синдикалних фондова;
- заштита од дискриминације, злостављања на раду и узнемиравања, и унапређење родне равноправности;
- организовање рекреације, одмора, културних и спортских активности чланова.

Ради остваривања циљева из става 1. овог члана, Синдикат има право да оснује и одржава синдикални клуб, намењен окупљању и дружењу својих чланова, независно од обављања привредне делатности и без обавезе регистровања посебне делатности.

Члан 9.

Заштита података о личности

Подаци о чланству у Синдикату представљају нарочито осетљиве податке о личности и обрађују се искључиво ради остваривања права и обавеза из чланства, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Евиденцију чланства води синдикална организација, а јединствену евиденцију чланства Синдиката води стручна служба Републичког одбора.

Носиоци функција, чланови органа и запослени дужни су да чувају поверљивост података о чланству и о личности чланова и након престанка функције, односно радног односа.

II ЧЛАНСТВО

Члан 10.

Стицање чланства

Члан Синдиката може постати запослени, као и друго радно ангажовано лице, незапослено лице и пензионисани члан, у складу са законом и овим статутом.

Чланство се стиче добровољно, потписивањем и предајом приступнице синдикалној организацији, односно Републичком одбору када се лице непосредно учлањује у Синдикат.

Учлањење се врши на основу слободно изражене воље и прихватања Програма и Статута Синдиката, без обзира на националну, верску, полну, родну, политичку, синдикалну и другу припадност или опредељење.

Чланство се стиче даном пријема потписане приступнице, а члану се издаје чланска карта.

Члан 11.

Права члана

Члан Синдиката има право да:

- учествује у активностима које организују Синдикат и његови органи;
- изражава своје интересе и усаглашава их са интересима осталих чланова и запослених;

- предлага, бира и буде биран у органе Синдиката;
- подноси предлоге, иницијативе, примедбе и приговоре органима Синдиката и добије одговор;
- буде благовремено и потпуно информисан о активностима и одлукама Синдиката и о материјално-финансијском пословању;
- користи заштиту у остваривању цене рада и других права утврђених колективним уговором и законом;
- користи бесплатну правну помоћ у остваривању права из рада и по основу рада и заступање пред послодавцима и органима управљања, судским и другим државним органима, под условима утврђеним посебном одлуком Републичког одбора;
- користи помоћ из синдикалних фондова;
- користи програме превенције радне инвалидности, рекреативног одмора и образовања;
- се образује и оспособљава за синдикалну активност;
- остварује друга права утврђена овим статутом и одлукама органа Синдиката.

Члан 12.

Обавезе члана

Члан Синдиката дужан је да:

- се придржава Програма, овог статута и других општих аката Синдиката;
- извршава одлуке органа Синдиката донете у складу са овим статутом;
- редовно плаћа чланарину;
- чува углед и интересе Синдиката и његових чланова;
- савесно обавља функцију на коју је изабран;
- чува имовину Синдиката и поверљиве податке.

Члан 13.

Престанак чланства

Чланство у Синдикату престаје: иступањем, искључењем, брисањем из евиденције чланства, смрћу члана и престанком рада Синдиката.

Члан иступа из Синдиката потписивањем иступнице и обавештавањем синдикалне организације, односно Синдиката. Чланство престаје даном пријема иступнице.

Брисање из евиденције чланства врши се ако члан, из разлога на својој страни, не плаћа чланарину дуже од шест месеци непрекидно, о чему одлуку доноси Одбор синдикалне организације, уз претходно писано упозорење члану.

Приликом иступања, искључења или брисања из евиденције, члан је дужан да врати чланску карту.

Даном престанка чланства престају сва права и обавезе које проистичу из чланства у Синдикату, осим обавеза насталих до тог дана.

Члан 14.

Разлози за искључење

Мера искључења из Синдиката изриче се члану:

- који делује супротно Програму и овом статуту;

- који у име Синдиката делује са страначких, верских или националних позиција;
- који не поштује и не извршава одлуке органа Синдиката;
- који учествује у активностима усмереним на разбијање Синдиката или такву активност потпомаже;
- који злоупотреби положај код послодавца или функцију у Синдикату;
- који својим поступањем теже наруши углед Синдиката или проузрокује материјалну штету Синдикату.

Члан 15.

Поступак искључења и правна заштита

Поступак искључења покреће Одбор синдикалне организације, који је дужан да члану омогући да се у примереном року, а најмање у року од осам дана, писано или усмено изјасни о разлозима за искључење.

Одлуку о искључењу доноси синдикална организација, на предлог Одбора синдикалне организације. Одлука мора бити писана, образложена и садржати поуку о правном леку.

Меру искључења члану који је непосредно учлањен у Синдикат изриче Председништво Републичког одбора.

Меру искључења члану органа Синдиката који не поштује одлуке Републичког одбора или својим понашањем наноси штету Синдикату изриче Републички одбор, на предлог Председништва.

На одлуку о искључењу члан има право жалбе Статутарном одбору, као другостепеном органу, у року од 15 дана од дана достављања одлуке. Статутарни одбор дужан је да о жалби одлучи у року од 30 дана од дана пријема жалбе. Одлука Статутарног одбора је коначна у Синдикату.

Жалба одлаже извршење одлуке о искључењу.

Право члана на судску заштиту није искључено.

III ОБЛИЦИ ОРГАНИЗОВАЊА

Члан 16.

Синдикална организација

Синдикална организација је основни облик организовања чланова у Синдикату.

Синдикална организација образује се код послодавца, односно у установи, одлуком најмање три запослена који потпишу приступницу, уз евидентирање код Републичког одбора.

Синдикална организација доноси Правила рада у складу са овим статутом и доставља их Статутарном одбору, који у року од 30 дана оцењује њихову усклађеност са Статутом.

Члан 17.

Задачи синдикалне организације

Синдикална организација остварује функције и задатке који произлазе из овог статута и Програма Синдиката, а нарочито:

- разматра економски и социјални положај чланства, покреће иницијативе, подноси захтеве и предлаже послодавцу решења за уређивање појединих питања;
- предлаже послодавцу доношење аката којима се уређује економски и социјални положај запослених;

- штити радна и социјална права запослених;
- инсистира код послодавца на стварању услова у области безбедности и здравља на раду и заштите животне и радне средине;
- учествује у утврђивању основа, критеријума и мерила за закључивање колективних уговора и прати њихово спровођење;
- доноси одлуку о ступању у штрајк, организује и води штрајк запослених, у складу са законом;
- предлаже и бира чланове органа синдикалне организације и представнике у органима Синдиката, прати и оцењује њихов рад;
- обезбеђује услове за развој културе, уметности, рекреације, одмора и физичке културе;
- уплаћује чланарину у складу са распоредом утврђеним општим актом, односно одлуком Синдиката;
- бира и разрешава председника, чланове Одбора и Надзорног одбора и доноси одлуке од интереса за синдикалну организацију.

Члан 18.

Органи синдикалне организације

Органи синдикалне организације су: Одбор синдикалне организације и Надзорни одбор.

Одбор синдикалне организације из својих редова бира секретара и благајника, а може бирати и председништво као свој извршни орган.

Синдикална организација која има до 50 чланова бира само председника, секретара и благајника, који чине Одбор синдикалне организације, осим ако због посебних организационих потреба Правилима синдикалне организације није предвиђено да Одбор има више чланова.

Члан 19.

Рад и одлучивање

Седнице Одбора и састанке синдикалне организације сазива председник, по потреби, а обавезно ако то захтева већина чланова Одбора, председништво, надзорни одбор, једна трећина чланова синдикалне организације или виши орган Синдиката.

Одбор синдикалне организације пуноважно ради ако седници присуствује више од половине чланова, а одлуке доноси већином гласова присутних чланова, о питањима о којима се непосредно не изјашњава чланство.

Одбор спроводи ставове и одлуке које доноси синдикална организација, покреће и координира активности и остварује сарадњу са вишим органима Синдиката.

Члан 20.

Надзорни одбор синдикалне организације

Надзорни одбор у синдикалној организацији броји три члана и на својој првој седници бира председника.

Надзорни одбор врши надзор над законитошћу финансирања, расподеле и употребе средстава синдикалне организације и о томе извештава Одбор и синдикалну организацију, најмање једном годишње.

Надзорни одбор је самосталан у свом раду. Члан Надзорног одбора не може истовремено бити члан Одбора синдикалне организације.

Члан 21.

Виши облици организовања

Ради остваривања заједничких интереса чланства, у Синдикату се образују:

- у општини – Општински одбор;
- за више општина унутар једног округа – Међуопштински одбор;
- у граду – Градски одбор и Надзорни одбор;
- у округу – Окружни одбор;
- у региону – Регионални одбор;
- у покрајини – Покрајински одбор и Надзорни одбор;
- за поједине делатности – Одбори делатности.

Одлуку о образовању облика организовања из става 1. овог члана доноси Републички одбор.

На територији покрајине, региона, округа, града, односно општине, уколико за то постоји интерес чланства, формира се јединствени одбор за све делатности.

Члан 22.

Општински одбор

Синдикалне организације са подручја једне општине формирају општински одбор ако то оцене као потребно и уз сагласност Републичког одбора.

Општински одбор чине сви председници, односно представници синдикалних организација са територије општине, који из свог састава бирају председника Општинског одбора.

Општински одбор доноси Правила и Пословник о свом раду. Чланови Одбора бирају се на пет година, са могућношћу поновног избора.

Кандидовање и избор чланова Одбора врше синдикалне организације. У случају оставке или опозива, замена се врши избором у органу у коме је извршен и првобитни избор, на исти начин.

Члан 23.

Градски, окружни, регионални и покрајински одбори

Одбор синдиката града чине изабрани представници синдикалних организација, полазећи од броја чланова и структуре запослених.

Састав градских, окружних, регионалних и покрајинских одбора чине представници општинских одбора, браних по посебним одлукама ових органа, у којима је заступљен принцип пропорционалности.

Сваки одбор из свог састава бира председника одбора.

Члан 24.

Одбори делатности

Одбор делатности чине представници окружних, градских, регионалних и покрајинских одбора из одређене делатности, изабрани по посебним одлукама ових органа, у којима је заступљен принцип пропорционалности.

Одлуку о броју чланова појединог Одбора делатности доноси Републички одбор.

Одбор делатности:

- бира и опозива председника Одбора делатности из свог састава;

- предлага кандидате за чланове Републичког одбора из своје делатности;
- именује преговарачки тим и комисије за колективно преговарање у делатности;
- разматра питања из своје надлежности и предлага ставове Републичком одбору;
- доноси одлуку о штрајку и другим облицима синдикалне борбе на нивоу делатности, у складу са законом.

Члан 25.

Правила нижих облика организовања

Општински, градски, окружни, регионални, покрајински одбори и одбори делатности сопственим правилима, у складу са овим статутом, ближе уређују своју организованост, садржај и метод рада.

Правила из става 1. овог члана достављају се Статутарном одбору ради оцене усклађености са овим статутом.

Члан 26.

Распуштање нижег органа

Републички одбор може донети одлуку о распуштању нижег органа или облика организовања Синдиката ако он поступа супротно закону, овом статуту или одлукама виших органа, ако онемогућава остваривање циљева Синдиката или ако дуже од шест месеци не обавља своје задатке.

Пре доношења одлуке, органу се мора омогућити изјашњење. Одлуком се одређује повереништво и рок за спровођење избора, који не може бити дужи од шест месеци.

На одлуку о распуштању може се изјавити жалба Статутарном одбору у року од 15 дана. Одлука Статутарног одбора је коначна у Синдикату.

IV ОРГАНИ СИНДИКАТА

Члан 27.

Органи Синдиката

Органи Синдиката су:

- 1) Скупштина;
- 2) Републички одбор;
- 3) Председништво Републичког одбора;
- 4) председник;
- 5) потпредседник;
- 6) Надзорни одбор;
- 7) Статутарни одбор.

Члан 28.

Скупштина

Скупштина је највиши орган Синдиката.

Скупштину чине чланови Републичког одбора из старог и новог сазива и чланови Надзорног и Статутарног одбора из старог сазива.

Редовна седница Скупштине одржава се најмање једном у пет година, а сазива је председник на основу одлуке Републичког одбора.

Ванредна седница Скупштине сазива се на захтев Републичког одбора, Надзорног одбора или најмање једне трећине синдикалних организација, у року од 30 дана од дана подношења захтева. Ако председник не сазове седницу у том року, сазива је подносилац захтева.

Позив са предлогом дневног реда и материјалима доставља се најмање 15 дана пре дана одржавања седнице.

Члан 29.

Надлежности Скупштине

Скупштина Синдиката:

- верификује мандате чланова Скупштине;
- доноси Пословник о раду;
- утврђује предлог и врши избор радних тела;
- доноси Статут Синдиката и његове измене и допуне;
- доноси Програм Синдиката;
- разматра и усваја извештаје о раду Републичког одбора и Надзорног одбора и по усвајању даје разрешнице тим органима;
- верификује мандате изабраних чланова Републичког одбора;
- бира и разрешава чланове Надзорног одбора и Статутарног одбора;
- одлучује о статусним променама, удруживању и о престанку рада Синдиката и о расподели имовине у том случају;
- одлучује о другим питањима која нису у надлежности другог органа.

Члан 30.

Кворум и одлучивање Скупштине

Скупштина пуноважно ради ако седници присуствује више од половине укупног броја чланова Скупштине, а одлуке доноси већином гласова присутних чланова.

Изузетно, одлуке о доношењу и изменама Статута, о статусним променама и о престанку рада Синдиката доносе се већином од две трећине присутних чланова.

О раду седнице води се записник који потписују председавајући и записничар.

Члан 31.

Републички одбор – састав

Републички одбор је највиши орган Синдиката између две Скупштине.

Број чланова Републичког одбора утврђује одлуком о изборима Републички одбор, полазећи од извештаја о броју чланова Синдиката на територији округа, града и покрајине и од извештаја о редовном плаћању чланарине, с тим што Републички одбор не може имати мање од пет чланова.

Одбори делатности из свог састава бирају чланове Републичког одбора пропорционално у односу на укупан број чланова Синдиката.

Једног члана Републичког одбора бира Републички одбор из реда истакнутих активиста Синдиката, на основу образложеног предлога Председништва.

Председници одбора делатности, председници градских одбора на основу одлуке Републичког одбора, председници регионалних одбора ако на својој територији имају више од 50% чланова од

укупног броја запослених из члана 2. овог статута, и председник Покрајинског одбора, чланови су Републичког одбора по функцији.

Члан 32.

Надлежности Републичког одбора

Републички одбор остварује надлежности које произлазе из одредаба Статута и Програма рада и ради у складу са Пословником о раду који усваја на првој седници, а нарочито:

- бира и опозива Председништво Републичког одбора;
- бира и опозива председника и потпредседника Републичког одбора;
- именује и разрешава секретара Републичког одбора;
- бира и опозива представнике Синдиката у савезима, федерацијама и конфедерацијама;
- именује комисије, формира секције и друге облике организовања;
- прати примену Статута и утврђује предлог измена и допуна Статута;
- доноси финансијски план прихода и расхода и усваја завршни рачун;
- доноси Правилник о материјално-финансијском пословању и Правилник о расподели чланарине;
- доноси одлуку о изборима у Синдикату и утврђује број, структуру и начин избора чланова органа и рокове за спровођење избора;
- доноси одлуке о формирању органа за територију покрајине, градова, региона, округа и општина;
- доноси одлуку о иступању и уласку Синдиката у савез, федерацију и конфедерацију;
- доноси одлуку о распуштању нижег органа или организације Синдиката;
- усваја текст посебног колективног уговора, као и његове измене и допуне;
- доноси одлуку о сарадњи са другим синдикатима и синдикалним централама и потврђује споразуме о сарадњи;
- доноси одлуку о штрајку и другим облицима синдикалне борбе на нивоу гране, односно на одређеној територији, на захтев чланства са те територије;
- доноси одлуке о стицању, оптерећењу и отуђењу непокретности и о оснивању привредних субјеката;
- доноси Правилник о визуелном идентитету и одлучује о заштити знака и других обележја;
- доноси општа акта која нису у надлежности другог органа.

Члан 33.

Седнице Републичког одбора

Седнице Републичког одбора одржавају се по потреби, а најмање једном у три месеца.

Седнице органа на свим нивоима у Синдикату сазивају председници тих органа, а морају се сазвати и на захтев једне трећине чланова органа, као и на захтев вишег органа.

Републички одбор може одржати и проширене седнице, на које се, зависно од питања које се разматра, могу позвати председници синдикалних организација и чланови покрајинских, градских, општинских, окружних и регионалних одбора. На проширеним седницама ставове заузимају и одлуке доносе само чланови Републичког одбора.

Ради разматрања актуелних питања, размене искустава и остваривања задатака из делокруга Синдиката, Републички одбор може организовати саветовања, семинаре и радне састанке.

Члан 34.

Председништво Републичког одбора

Председништво Републичког одбора је извршни орган и бира се из састава Републичког одбора. Републички одбор утврђује број чланова и структуру Председништва, а председник и потпредседник су по функцији чланови Председништва.

Председник Републичког одбора је истовремено и председник Председништва и председник Синдиката.

Председништво Републичког одбора:

- остварује координацију у раду и деловању Синдиката;
- разматра питања из надлежности Републичког одбора и припрема предлоге и ставове;
- спроводи ставове, одлуке и закључке Републичког одбора;
- преговара са државним органима, удружењима послодаваца и послодавцима и упознаје Одбор са преговорима;
- предузима мере да се чланови и јавност благовремено информишу о раду и деловању Синдиката;
- доноси правилник о организацији и систематизацији радних места за запослене у стручној служби;
- одлучује о правној помоћи и о помоћи из фондова солидарности;
- покреће поступак за утврђивање репрезентативности Синдиката;
- за свој рад одговара Републичком одбору;
- обавља и друге послове које му пренесе Републички одбор.

Ради ефикаснијег функционисања Синдиката, Републички одбор може пренети на Председништво доношење појединих одлука из свог делокруга, осим одлука које се овим статутом изричито стављају у искључиву надлежност Републичког одбора.

Члан 35.

Председник

Председник Републичког одбора:

- представља и заступа Синдикат;
- сазива и руководи седницама Одбора и Председништва и предлаже дневни ред;
- потписује акте Одбора и Председништва;
- одговоран је за спровођење одлука Одбора и Председништва;
- дужан је да предочи Председништву и Одбору све предлоге нижих органа и чланства;
- дужан је да сарађује са нижим органима и организацијама Синдиката;
- дужан је да организује правовремено информисање јавности и чланства о свим одлукама Одбора и Председништва;
- руководи радом стручне службе и одговоран је за законитост рада и материјално-финансијско пословање;

– води штрајк и друге облике синдикалне борбе, у складу са одлукама надлежних органа.

Председник се бира на период од пет година, са могућношћу поновног избора, и за свој рад одговара Републичком одбору и Скупштини.

Председника бира Републички одбор већином гласова укупног броја чланова, тајним гласањем.

Члан 36.

Потпредседник

Потпредседника бира Републички одбор на предлог председника и он је по функцији члан Председништва.

Потпредседник прати стање и проблеме у одређеној области деловања, ангажује се на реализацији ставова и одлука Републичког одбора и Председништва и ради по налогу председника и Председништва.

Потпредседник преузима дужности председника у случају спречености, одсутности или дуже болести председника. Одлуку о преузимању дужности доноси Председништво на седници коју сазива потпредседник.

Потпредседник за свој рад одговара председнику и Председништву.

Члан 37.

Секретар Републичког одбора

Секретар Републичког одбора:

- одговоран је за организовање свих оперативно-техничких послова везаних за спровођење одлука, закључака и ставова Председништва, Републичког одбора и других тела Синдиката;
- учествује у раду Председништва и Републичког одбора, без права одлучивања;
- у договору са председником и Председништвом ради на припреми седница и састанака које организује Одбор;
- одговоран је за благовремено ангажовање стручне службе Синдиката;
- води записнике са седница Одбора, Председништва и његових радних тела;
- ради по налогу председника и за свој рад одговара председнику и Републичком одбору.

Члан 38.

Надзорни одбор Синдиката

Надзорни одбор врши надзор над законитошћу финансирања, расподелом и употребом средстава Синдиката.

Надзорни одбор броји пет чланова, бира га Скупштина на период од пет година, а на првој седници бира председника Надзорног одбора.

Члан Надзорног одбора не може бити члан Републичког одбора, Председништва, носилац функције председника или потпредседника, нити запослени у стручној служби.

Надзорни одбор:

- прегледа периодичне и годишње обрачуна утрошених средстава и годишњи финансијски извештај;
- врши контролу расподеле и уплате чланарине и предлаже мере у складу са Статутом;
- даје мишљење о расподели прихода и о финансијском плану;

- контролише пословање привредних субјеката чији је оснивач Синдикат, преко представника Синдиката у тим субјектима;
- доноси правила о свом раду;
- подноси извештај Скупштини и Републичком одбору, најмање једном годишње;
- самосталан је у свом раду.

Органи Синдиката и стручна служба дужни су да Надзорном одбору омогуће увид у сву документацију и да му доставе тражене податке.

Члан 39.

Статутарни одбор

Статутарни одбор броји три члана, које бира Скупштина на период од пет година, а који између себе бирају председника Одбора.

Члан Статутарног одбора не може бити члан Републичког одбора, Председништва ни носилац функције председника или потпредседника.

Статутарни одбор:

- предлаже и припрема нацрт Статута и нацрт измена и допуна Статута;
- даје аутентично тумачење одредаба Статута;
- оцењује и доноси одлуке о усклађености правила и других аката синдикалних организација и органа Синдиката са овим статутом;
- решава жалбе статутарне природе, укључујући жалбе на одлуке о искључењу, разрешењу и распуштању нижих органа;
- разматра приговоре на изборе у Синдикату и даје предлоге Републичком одбору;
- анализира примену Статута и обавља послове у вези са применом Статута.

Одлуке Статутарног одбора донете у поступку по жалби су коначне у Синдикату и обавезују органе и чланове Синдиката.

Члан 40.

Радна тела и секције

Органи Синдиката могу формирати радна тела као сталне или повремене облике рада (секција жена, секција младих, секција пензионисаних чланова и друге).

Избор и делокруг радних тела уређује се посебним одлукама одговарајућих органа Синдиката. Орган који формира облик рада верификује избор председника тог облика рада.

Члан 41.

Стручна служба

За обављање стручних, правних, административних, финансијских и других послова Синдикат може образовати сопствену стручну службу.

Организација и систематизација радних места у стручној служби уређују се правилником који доноси Председништво Републичког одбора, у складу са финансијским планом.

Синдикат може поједине стручне послове поверити спољним стручним лицима, адвокатима или привредним субјектима, на основу уговора.

V ИЗБОРИ, МАНДАТ, РАЗРЕШЕЊЕ И ОПОЗИВ

Члан 42.

Избори

Избори у Синдикату спроводе се сваких пет година, у складу са одлуком Републичког одбора.

Пре одржавања избора у синдикалним организацијама одржава се предизборни састанак на коме се врши предлагање кандидата и разматра извештај о раду органа синдикалне организације.

Сваки кандидат дужан је да се изјасни о прихватању кандидатуре, чиме стиче право да буде на кандидатској листи.

У случају да избори у синдикалним организацијама не буду спроведени у предвиђеним роковима, Председништво Републичког одбора именуваће председника синдикалне организације, на мандат од једне године. У току тог мандата именовани председник дужан је да организује изборе, а уколико ни тада не буду спроведени, Председништво ће именовати другог председника синдикалне организације.

Члан 43.

Кандидовање

За носиоце функција и чланове органа у Синдикату предлажу се кандидати који поседују и испољавају способност и знање за остваривање интереса и заштиту права чланства, поседују организаторске и друге способности за синдикални рад и као такви уживају углед и поверење чланства.

Иницијативу за предлагање могу покретати и органи Синдиката на вишим нивоима организовања.

На кандидатској листи за избор чланова свих органа и носилаца функција мора се водити рачуна о родној равноправности, тако да не може бити мање од 40% кандидата мање заступљеног пола.

Нико не може бити биран за члана органа Синдиката или за носиоца функције уколико није предложен од одређене синдикалне организације или органа Синдиката.

Евидентирање и предлагање кандидата врши се јавно у синдикалним организацијама или органима Синдиката.

Члан 44.

Кандидатска листа и начин гласања

Кандидатску листу за избор чланова или носилаца функција у Синдикату утврђује орган синдиката за чији се избор листа утврђује.

На кандидатској листи утврђује се, по правилу, већи број кандидата од броја који се бира, а избори се врше тајним гласањем.

У случају да је предложен само један кандидат, може се донети одлука да се избори врше јавним гласањем.

Синдикалне организације својим правилима регулишу начин избора чланова одбора, у складу са овим статутом.

Члан 45.

Утврђивање резултата избора

У синдикалној организацији изабран је онај кандидат који добије највећи број гласова чланова који су изашли на изборе, ако је на изборе изашло више од 50% чланова.

Избори у синдикалној организацији понављају се уколико у првом кругу није гласало више од половине чланова синдикалне организације. У другом кругу изабрани су они кандидати који добију највећи број гласова, без обзира на број чланова који су изашли на изборе.

У органима Синдиката изабран је онај кандидат који добије више од половине гласова укупног броја чланова органа. Избори се понављају за кандидате који нису добили потребан број гласова. У другом кругу изабран је кандидат који добије највећи број гласова.

Уколико на поновљеним изборима два или више кандидата добију исти број гласова, избор кандидата обавља се методом случајног избора (жребом).

Члан 46.

Кворум и одлучивање у органима

Органи и организације у Синдикату пуноважно раде ако седници присуствује више од половине њихових чланова, а одлуке доносе ако се за њих изјасни више од половине присутних чланова, осим када је овим статутом предвиђена друга већина.

Члан 47.

Трајање и престанак мандата

Мандат чланова органа и носилаца функција траје пет година и може се поновити.

Изузетно, избори се могу обавити и у току трајања мандатног периода, уколико се покаже да је то неопходан услов за нормалан рад организација и органа Синдиката.

Члану органа и носиоцу функције у Синдикату мандат престаје:

- престанком чланства у Синдикату;
- подношењем оставке;
- разрешењем;
- опозивом;
- истеком мандата органа;
- одласком у пензију, осим ако се ради о функцији у секцији пензионисаних чланова;
- престанком својства запосленог у делатности за коју је биран, односно променом делатности.

У случајевима престанка чланства у органима, односно функције у току мандата, новоизабраним члановима органа и носиоцима функције мандат траје до редовних избора.

Члан 48.

Оставка и разрешење

Оставка се подноси организацији, односно органу у коме се врши функција, и не мора се образлагати. Мандат престаје даном подношења оставке.

Члан органа, односно носилац функције може бити разрешен због:

- немогућности обављања функције из објективних разлога у дужем периоду;
- неоправданог одсуствовања са најмање три седнице узастопно;
- губитка репрезентативности синдикалне организације код послодавца;
- тога што његова синдикална организација не врши уплату чланарине дуже од три месеца.

Пре доношења одлуке о разрешењу, члану, односно носиоцу функције морају се изнети разлози за разрешење и мора му се омогућити да се о њима изјасни.

Одлуку о разрешењу доноси надлежни орган Синдиката, односно синдикалне организације, јавним гласањем, а у случајевима из става 2. алинеја трећа и четврта овог члана – Председништво Републичког одбора, на основу извештаја о уплати чланарине.

На одлуку о разрешењу може се изјавити жалба Статутарном одбору у року од 15 дана од дана достављања одлуке.

Члан 49.

Опозив

Опозив чланова органа и носилаца функција врше органи, односно чланство, који су их изабрали, у случајевима:

- непоштовања Програма и Статута Синдиката;
- неспровођења одлука органа;
- када својим деловањем наносе штету Синдикату.

Опозив се врши по истом поступку који је предвиђен за избор. Члану органа морају се изнети разлози за опозив и мора му се омогућити изјашњење.

Опозив члана органа, односно носиоца функције кога је непосредно изабрало чланство синдикалне организације, врши чланство, а опозив члана органа који није непосредно изабран од чланства врши орган који га је изабрао.

Предлог за опозив председника, односно члана органа синдикалне организације покреће се на писмени захтев једне трећине чланова синдикалне организације.

Члан органа, односно носилац функције је опозван уколико се за опозив изјасни више од половине чланова који присуствују синдикалном састанку, ако састанку присуствује више од 50% чланова, односно више од половине чланова органа Синдиката.

Гласање о опозиву врши се, по правилу, тајно, осим ако већина чланова донесе одлуку да се гласање обави јавно.

Изјашњавање о опозиву може се обавити само једном по истој иницијативи, а наредна иницијатива може се поднети по истеку од шест месеци од претходног изјашњавања, односно од спроведених избора.

Члан 50.

Престанак функције председника Синдиката

Између две Скупштине председнику Републичког одбора функција може престати: подношењем оставке, разрешењем и опозивом.

Оставку председник подноси Републичком одбору.

Поступак опозива председника покреће се на захтев најмање једне трећине чланова Републичког одбора или на захтев најмање једне трећине синдикалних организација. Предлог за опозив подноси се Републичком одбору.

О предлогу за опозив води се расправа на седници Републичког одбора, на којој се председнику омогућава да се изјасни о разлозима за опозив.

Одлука о опозиву председника доноси се тајним гласањем, већином од две трећине укупног броја чланова Републичког одбора.

У случају оставке, разрешења или опозива председника, Републички одбор на предлог Председништва бира вршиоца дужности председника и одређује рокове за спровођење избора за

председника Републичког одбора. Избори се морају спровести најкасније у року од два месеца од тренутка избора вршиоца дужности.

Члан 51.

Приговори на изборе

Члан који сматра да су приликом избора повређене одредбе овог статута или одлуке о изборима може поднети приговор Статутарном одбору у року од 15 дана од дана спровођења избора.

Статутарни одбор одлучује о приговору у року од 30 дана и може поништити изборе у целини или делимично и наложити њихово понављање.

VI СИНДИКАЛНЕ АКТИВНОСТИ

Члан 52.

Репрезентативност и колективно преговарање

Синдикат покреће и води поступак за утврђивање репрезентативности код послодавца, у грани, групи, подгрупи или делатности и на нивоу Републике, у складу са законом којим се уређује рад.

Синдикат учествује у закључивању колективних уговора и у социјалном дијалогу, самостално или у сарадњи са другим репрезентативним синдикатима, на основу одлуке Републичког одбора, уколико стекне репрезентативност.

Преговарачки тим именује Републички одбор, односно Одбор делатности, водећи рачуна о уравнотеженој заступљености полова.

Члан 53.

Штрајк

Синдикат организује штрајк и друге облике синдикалне борбе ради заштите професионалних и економских интереса чланства, у складу са законом којим се уређује штрајк.

Одлуку о ступању у штрајк код послодавца доноси надлежни орган синдикалне организације, одлуку о штрајку у делатности Одбор делатности, а одлуку о штрајку на нивоу гране или на одређеној територији Републички одбор.

Штрајкачки одбор води штрајк и заступа интересе запослених у преговорима.

Члан 54.

Правна помоћ и фондови солидарности

Синдикат обезбеђује члановима бесплатну правну помоћ у остваривању права из рада и по основу рада, под условима утврђеним посебном одлуком Републичког одбора.

Синдикат може образовати фонд солидарности, штрајкачки фонд, фонд за правну помоћ, фонд за образовање и друге наменске фондове.

Начин формирања, извори средстава, критеријуми и поступак за коришћење средстава фондова уређују се правилником који доноси Републички одбор.

VII ФИНАНСИРАЊЕ, ИМОВИНА И ДЕЛАТНОСТИ

Члан 55.

Извори финансирања

Синдикат стиче средства за остваривање својих циљева из следећих извора:

- 1) чланарине;

- 2) добровољних прилога, донација, спонзорстава, поклона, легата и завештања домаћих и страних физичких и правних лица;
- 3) прихода од имовине, и то: закупнине и других накнада за коришћење непокретности и покретних ствари, камата, дивиденди, удела у добити привредних субјеката чији је оснивач или члан, накнада за коришћење права интелектуалне својине;
- 4) средстава остварених учешћем у програмима и пројектима које финансирају органи јавне власти, јавни фондови и међународне организације, у складу са законом;
- 5) средстава међународних фондова, програма и пројеката, укључујући фондове Европске уније, средства Међународне организације рада, међународних синдикалних организација, страних синдиката и фондација;
- 6) прихода од организовања семинара, обука, курсева, саветовања, конференција, конгреса и других стручних и образовних скупова;
- 7) прихода од издавачке и медијске делатности;
- 8) прихода од стручних, саветодавних, информативних, аналитичких, истраживачких и других услуга које пружа у складу са законом;
- 9) прихода од организовања културних, спортских, рекреативних и туристичких активности за чланове и трећа лица и од коришћења одмаралишта, домова и других објеката;
- 10) прихода од привредне и друге делатности из члана 57. овог статута;
- 11) прихода од удела и акција у привредним друштвима чији је оснивач или члан и од располагања тим уделима;

Сва средства из става 1. овог члана користе се искључиво за остваривање циљева утврђених овим статутом и Програмом Синдиката.

Члан 56.

Чланарина

Чланарина је основни извор финансирања делатности Синдиката и услов за остваривање права из чланства.

Чланарина за финансирање активности органа Синдиката је јединствена и износи 1% нето зараде члана.

Потписана приступница Синдиката представља налог послодавцу, односно надлежној служби, да обрачуна и уплати припадајући део чланарине на одговарајуће рачуне органа Синдиката.

Чланарину за пензионисане, незапослене чланове и чланове којима мирују права утврђује посебном одлуком Републички одбор.

Синдикалне организације могу одлучити да чланарина износи и више од обавезне. Повећани износ чланарине припада синдикалној организацији која је донела одлуку и користи се за финансирање активности и потреба које сама одреди.

Расподела чланарине између синдикалних организација и органа Синдиката уређује се Правилником о расподели чланарине и материјално-финансијском пословању, који доноси Републички одбор.

Синдикалне организације које не уплаћују чланарину у складу са Правилником не могу имати представнике у органима Синдиката, нити њени чланови могу користити услуге Синдиката и остваривати права чланова Синдиката.

Члан 57.

Привредна и друга делатност

Синдикат може непосредно обављати привредну или другу делатност којом се стиче приход, под условом да је делатност дозвољена законом, да је у вези са циљевима утврђеним овим статутом, да се обавља у обиму потребном за остваривање тих циљева и да је, када је то прописано, уписана у одговарајући регистар и обављена уз прибављене дозволе, сагласности и друге акте надлежних органа.

Ради остваривања прихода за финансирање својих циљева, Синдикат може, самостално или са другим домаћим и страним лицима, основати привредно друштво или други правни субјект, стицати уделе и акције у привредним друштвима, оснивати установе и задужбине, у складу са законом.

Делатности које Синдикат може обављати, односно ради чијег обављања може основати привредни субјект, јесу нарочито:

- угоститељство и хотелијерство, управљање одмаралиштима, домовима и другим смештајним капацитетима;
- организовање путовања и друге туристичке услуге, у складу са прописима о туризму;
- пољопривредна производња, прерада и промет пољопривредних производа;
- трговина на велико и мало;
- трговина на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама;
- услуге припремања и послуживања пића;
- трговина на мало у неспецијализованим продавницама, претежно храном, пићем и дуваном;
- издавачка делатност, штампање, производња и дистрибуција медијских садржаја;
- образовање одраслих и друге врсте обука, курсева и стручног усавршавања;
- консултантске услуге, услуге истраживања и анализа, маркетиншке и услуге односа с јавношћу;
- организовање конгреса, сајмова, културних, уметничких и спортско-рекреативних манифестација;
- изнајмљивање и управљање сопственим и изнајмљеним непокретностима;
- информационе технологије и друге дозвољене делатности.

Одлуку о оснивању привредног субјекта, о стицању и отуђењу удела и акција, о именовању представника Синдиката у органима тих субјеката и о усвајању њихових годишњих извештаја доноси Републички одбор, уз претходно мишљење Надзорног одбора.

Добит остварена обављањем делатности из овог члана, као и добит привредних субјеката која припада Синдикату као оснивачу, користи се искључиво за остваривање циљева Синдиката и не може се расподељивати члановима, члановима органа, носиоцима функција, запосленима ни са њима повезаним лицима, у било ком облику.

Обављање делатности из овог члана не сме доводити у питање самосталност и независност Синдиката, нити стварати однос зависности према послодавцима или државним органима.

Члан 58.

Имовина

Имовину Синдиката чине непокретности, покретне ствари, новчана средства и хартије од вредности, удели и акције, права интелектуалне својине, потраживања и друга имовинска права.

Имовина Синдиката је недељива и неотуђива по основу чланства и њоме располаже Републички одбор у име чланства, у складу са законом, овим статутом и финансијским планом.

Имовина Синдиката може се користити једино за остваривање циљева утврђених овим статутом и не може се делити члановима, носиоцима функција, запосленима ни са њима повезаним лицима.

Одлуку о стицању, оптерећењу и отуђењу непокретности доноси Републички одбор већином од две трећине укупног броја чланова, уз претходно прибављено мишљење Надзорног одбора и процену вредности овлашћеног проценитеља.

Новчана средства синдикалне организације воде се на текућем рачуну синдикалне организације.

Члан 59.

Финансијско пословање

Сва новчана средства Синдиката воде се на рачуну код надлежне финансијске институције. Распоређивање и коришћење средстава врше се у складу са финансијским планом.

Налогодавци за исплату средстава са текућег рачуна су председник и потпредседник Републичког одбора, у складу са одлуком Републичког одбора.

Синдикат води пословне књиге и саставља финансијске извештаје у складу са законом којим се уређује рачуноводство и доставља их надлежним органима у прописаним роковима.

Финансијско пословање обавља се у складу са законом.

Сви органи Синдиката дужни су да најмање једном годишње поднесу извештај о финансијском пословању Републичком одбору, односно органу који их је изабрао.

Синдикат може ангажовати овлашћеног ревизора ради ревизије финансијских извештаја, а обавезно ако то захтева Надзорни одбор или најмање једна трећина чланова Републичког одбора.

VIII СУКОБ ИНТЕРЕСА И ОДГОВОРНОСТ

Члан 60.

Сукоб интереса

Носилац функције и члан органа Синдиката дужан је да без одлагања обавести орган чији је члан о постојању личног интереса или интереса са њим повезаног лица у питању о коме се одлучује, и да се изузме из одлучивања о том питању.

Носилац функције у Синдикату не може истовремено бити члан органа управљања или надзора код послодавца код кога Синдикат делује, нити носилац функције у другој синдикалној центрالي.

Носилац функције не може закључивати правне послове са Синдикатом у своје име и за свој рачун, нити у име и за рачун са њим повезаних лица, осим уз претходну сагласност Републичког одбора и мишљење Надзорног одбора.

Члан 61.

Одговорност

Носилац функције, члан органа и запослени који поступањем супротним закону, овом статуту или одлукама органа проузрокује штету Синдикату, одговара за ту штету у складу са законом.

Покретање поступка за накнаду штете не искључује изрицање мера утврђених овим статутом.

IX ОПШТИ АКТИ, ТУМАЧЕЊЕ И ИЗМЕНЕ СТАТУТА

Члан 62.

Општи акти

Општи акти Синдиката су: Статут, Програм, правилници, пословници, правила и одлуке општег карактера.

Сви општи акти Синдиката и његових организационих облика морају бити у складу са овим статутом. Акт који није у складу са Статутом не примењује се, а одлуку о томе доноси Статутарни одбор.

Члан 63.

Тумачење Статута

Тумачење одредаба овог статута даје Статутарни одбор.

Члан 64.

Измене и допуне Статута

Иницијативу за измену и допуну Статута могу поднети: Скупштина, Републички одбор, Статутарни одбор, Надзорни одбор, Одбор делатности и најмање једна трећина синдикалних организација.

Нацрт измена и допуна припрема Статутарни одбор, а предлог утврђује Републички одбор.

Статут и његове измене и допуне доноси Скупштина, већином од две трећине присутних чланова.

Изузетно, измене Статута које су неопходне ради усклађивања са изменама прописа може донети Републички одбор, са обавезом да их поднесе на потврду првој наредној седници Скупштине.

О донетом Статуту, односно о његовим изменама и допунама, обавештава се министарство надлежно за рад, у складу са прописима о упису синдиката у регистар.

Члан 65.

Престанак рада

Синдикат престаје са радом одлуком Скупштине донетом већином од две трећине укупног броја чланова Скупштине, као и у другим случајевима утврђеним законом.

У случају престанка рада, имовина Синдиката преноси се домаћем недобитном правном лицу које је основано ради остваривања истих или сличних циљева, одређеном одлуком Скупштине, а ако Скупштина о томе не одлучи – поступа се у складу са законом.

О престанку рада обавештава се министарство надлежно за рад ради брисања из Регистра синдиката.

X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 66.

Синдикалне организације и органи Синдиката дужни су да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог статута ускладе своја правила и друге опште акте са његовим одредбама.

Члан 67.

Мандати чланова органа и носилаца функција изабраних пре ступања на снагу овог статута теку до истека периода на који су изабрани.

Поступци започети пре ступања на снагу овог статута окончаће се по одредбама статута који је важио у време њиховог покретања, ако је то повољније за члана.

Члан 68.

Даном ступања на снагу овог статута престаје да важи Статут Савеза слободних синдиката Србије донет на седници Скупштине од 15.03.2021. године.

Члан 69.

Овај статут ступа на снагу даном доношења на седници Скупштине.

Овај статут се објављује на уобичајен начин и доставља синдикалним организацијама и органима Синдиката.

У Београду, дана 23.09.2026. године

ПРЕДСЕДНИК СИНДИКАТА
САВЕЗА СЛОБОДНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

A handwritten signature in blue ink is written over a circular official stamp. The stamp contains the text "САВЕЗ СЛОБОДНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ" (Union of Free Syndicates of Serbia) around the perimeter and a star in the center.